

تحلیل
هم‌میهن

عکس: علی محمدی، هم‌میهن

حذف و اضافه‌های بودجه

شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی از ردیف‌های اصلی جدول ۷ کنار گذاشته شد

راهبری و ارتقا دیپلماسی فرهنگی. مجموع اعتبار این پنج ردیف در قانون بودجه ۱۴۰۴، پنج هزار و ۴۲۷ میلیارد تومان بوده که در لایحه ۱۴۰۵ خبری از آن نیست. در مقابل ردیف سیاستگذاری و راهبری به بودجه این سازمان اضافه شده که رقم آن ۱۴۰ میلیارد تومان است. در مجموع بودجه کل سازمان از ۲۵ هزار و ۷۸۱ میلیارد تومان امسال به ۲۷ هزار و ۸۸۳ میلیارد تومان رسیده است.

حذف ۱۰ میلیارد تومان از بودجه ۱۳۲۸ میلیارد تومانی دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی

دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی از جمله نهادهایی که حساسیت روی عملکرد آن وجود دارد. دولت در لایحه ۱۴۰۵، توانست ۱۰ میلیارد تومان از بودجه هزار و ۲۲۸ میلیارد تومانی این نهاد را حذف کند. آن هم مشخص نیست که این بودجه کلاً حذف شده یا در بخش دیگری ادغام شده چون بودجه دبیرخانه از یک هزار و ۴۳ میلیارد تومان سال ۱۴۰۴ به یک هزار و ۲۲۸ میلیارد تومان رسیده است.

یک ردیف با عنوان تربیت نیروی انسانی متخصص از زیرمجموعه جهاد دانشگاهی نیز حذف شده است؛ یعنی ۵۵ میلیارد تومان از سه هزار و ۸۹ میلیارد تومان بودجه این موسسه. در مجموع بودجه جهاد دانشگاهی ۸ درصد نسبت به قانون امسال اضافه شده است.

حذف سیاستگذاری اضافه شدن اعتلای سبک زندگی ایرانی-اسلامی

در بودجه هشت هزار و ۸۱۴ میلیارد تومانی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هم یک ردیف حذف شده است. عنوان این ردیف سیاستگذاری و راهبری است که ۱۲ میلیارد تومان بودجه داشته است. در مقابل برای یک ردیف جدید با عنوان اعتلای سبک زندگی ایرانی-اسلامی و ارتقا فرهنگ و هنر با بودجه ۳۲۰ میلیارد تومان بودجه می‌گیرد. کل بودجه این وزارتخانه ۰/۴ درصد کمتر از بودجه سال جاریست. بودجه امسال وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هشت هزار و ۸۵۶ میلیارد تومان تصویب شده بود.

رشد ۱۲ درصدی بودجه وزارت فرهنگ

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در بودجه سال بعد ۴۰۵ میلیارد تومان از بودجه خود که مربوط به دوردیف تربیت نیروی متخصص و پژوهش‌های علمی و تقاضامحور بود را از دست داد. اما ردیفی با عنوان صیانت از میراث فرهنگی و توسعه گردشگری و صنایع دستی به این وزارتخانه اضافه شد که ۶۰ میلیارد تومان اعتبار جدید دارد. در مجموع بیشتر از ۱۲ درصد به بودجه کل این وزارتخانه اضافه شد. بودجه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از ۱۴ هزار و ۲۱۶ میلیارد تومان در قانون ۱۴۰۴ به ۱۵ هزار و ۹۶۵ میلیارد تومان (با لحاظ بودجه شرکتی) رسیده است. در خصوص بودجه وزارت صنعت، معدن و تجارت، ردیف خدمات بانک و بیمه با اعتبار ۲ هزار و ۴۱۱ میلیارد تومان جزو غایبان است که احتمال زیادی وجود دارد که این ردیف در ردیفی دیگر ادغام شده باشد. در مقابل این ردیف حذف

کم کرده است. ماجرای بودجه مجلس یک داستان قدیمی است که هر سال تکرار می‌شود. دولت اغلب سال‌ها در لایحه، بودجه مجلس را زیاد نمی‌کند چون در قانونی که خود مجلس تصویب می‌کند، این رقم زیاد می‌شود. مثلاً در لایحه بودجه ۱۴۰۴ بودجه‌ای که دولت برای مجلس در نظر گرفته بود پنج هزار و ۶۷۷ میلیارد تومان بود اما بعد از اینکه لایحه در مجلس تصویب شد، بودجه مجلس به هشت هزار و ۱۲ میلیارد تومان افزایش یافت. یعنی نمایندگان بودجه خودشان را ۴۱ درصد افزایش دادند. بر این اساس اگر بودجه مجلس در لایحه ۱۴۰۵ را با بودجه لایحه ۱۴۰۴ مقایسه کنیم تنها ۸ درصد کاهش می‌بینیم. دولت می‌داند بودجه‌ای که از زیر دست نمایندگان بیرون می‌آید درصد قابل توجهی افزایش پیدا می‌کند. بنابراین دست پایین را گرفته تا افزایش بودجه مجلس جهشی رشد پیدا نکند.

حذف ۵ ردیف حذف شده در سازمان برنامه

اما بودجه سازمان برنامه به عنوان دستگاه تدوینگر بودجه، پنج ردیف حذف و ادغام شده دارد. ۱- تحکیم نهاد خانواده، جوانی جمعیت، توانمندسازی بانوان و امور جوانان. ۲- صیانت از میراث فرهنگی و توسعه گردشگری و صنایع دستی. ۳- توسعه ورزش همگانی و قهرمانی. ۴- ارائه خدمات و تولیدات رسانه‌ای و ۵-

مجموع بودجه دستگاه‌هایی که ردیف‌های حذف یا اضافه شده در لایحه ۱۴۰۵ داشتند			
ردیف	قانون ۱۴۰۴ (میلیارد تومان)	لایحه ۱۴۰۵ (هزار تومان)	درصد رشد
نهادهای ریاست جمهوری	۸۵۵۹	۹۵۵۴	۱۱/۶
مجلس	۸۰۱۳	۵۲۲۶	۳۴/۷
سازمان برنامه و بودجه	۲۵۷۸۱	۲۷۸۸۳	۸
دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی	۱۰۴۳	۱۲۲۸	۱۷/۷
جهاد دانشگاهی	۲۸۶۵	۳۰۸۹	۷/۸
وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	۸۸۵۶	۸۸۱۴	-۰/۴
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	۱۴۲۱۶	۱۵۹۶۵	۱۲/۳
وزارت صنعت، معدن و تجارت	۷۸۱۸	۱۰۹۱۷	۳۹/۶
سازمان صدا و سیما	۲۹۶۳۱	۳۳۵۱۲	۱۳
دادگستری جمهوری اسلامی ایران	۱۰۱۳۴	۱۳۱۰۹	۱۹/۶
وزارت امور اقتصادی و دارایی	۷۳۹۹۶	۹۴۵۳۶	۲۷/۷
وزارت آموزش و پرورش	۳۹۴۱۸۶	۴۶۴۷۳۷	۱۷/۸
وزارت ورزش و جوانان	۲۳۴۲۷	۲۶۵۰۴	۱۸/۱
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۵۷۶۵۹۳	۸۰۰۰۰۵	۳۸/۷
وزارت نیرو	۸۳۹۴۴	۱۱۰۶۶۰	۳۱/۸
سازمان ملی استاندارد	۳۳۲۳	۷۰۲۱	۱۱۱

فرزانه طهرانی

دبیر گروه اقتصاد

زور مسعود پزشکیان به نهادها نرسید. هر چند تابستان امسال وعده داده بود بودجه مؤسسات و بنیادهایی که خروجی مشخصی ندارند حذف شود ولی در لایحه سال ۱۴۰۵، بودجه آنها نه تنها برقرار است که بیشتر هم شده. پیش از شروع گزارش باید چند نکته را توضیح دهیم. اول اینکه با توجه به اینکه دولت در لایحه بودجه ۱۴۰۵، چهار صفر را از پول ملی حذف کرده، اعدادی که در جدول ۱۴۰۵ نوشته شده بر پایه واحد جدید است. اما برای آنکه بتوانیم مقایسه ساده‌تری با اعداد بودجه ۱۴۰۴ داشته باشیم، داخل متن گزارش با واحد قبل، محاسبات را انجام دادیم. نکته دوم مربوط به ردیف‌های حذف‌شده است. برخی از این ردیف‌ها اگر چه از جدول ۷ حذف شده اما ممکن است اعتبار آن در ردیف دیگری دیده شده باشد ولی چون دولت در لایحه ردیف‌های ادغامی را مشخص نکرده، در گزارش هم نتوانستیم به آن اشاره‌ای داشته باشیم. سوم اینکه ذکر بودجه برخی دستگاه‌ها با لحاظ بودجه شرکتی است که به آن اشاره کرده‌ایم. بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۵ نشان می‌دهد اسماً بودجه ۱۳۶ ردیف در لایحه سال بعد حذف یا ادغام شده اما رسماً غیر از دو نهاد اصلی، سایر ردیف‌های حذف‌شده مربوط به ردیف‌های فرعی زیرمجموعه نهادها و دستگاه‌هاست که برخی از آنها نیز با ادغام در سایر ردیف‌ها، صرفاً انتقال بودجه داشتند و فقط اسم تخصیص اعتبار آنها تغییر کرده است. جدول ۷ بودجه را که بررسی کنید می‌بینید دولت توانسته بودجه یک نهاد را از ردیف اصلی حذف کند. بودجه ۲۳ میلیارد تومانی شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی که در بودجه ۱۴۰۴ به عنوان یک ردیف اصلی دیده می‌شد در لایحه بودجه ۱۴۰۵ ذیل سازمان تبلیغات اسلامی قرار گرفت و برای آن ۷۳ میلیارد تومان اعتبار در نظر گرفته شد. اما به جز این نهاد سایر حذفیات و ادغام‌شده‌ها که به گفته رئیس سازمان برنامه و بودجه به ۱۳۵ ردیف می‌رسد، اعتباراتی است که به برخی زیرمجموعه‌ها ذیل دستگاه‌ها، مؤسسات و بنیادها داده می‌شد.

دولت ۵ میلیارد تومان از ۹ هزار میلیارد تومان خود را حذف کرد

نمونه آن بودجه برنامه توسعه حمل و نقل است که نهاد ریاست جمهوری می‌گرفت. یک اعتبار پنج میلیارد تومانی از بودجه ۹ هزار و ۵۵۴ میلیارد تومانی نهاد ریاست جمهوری نسبت به قانون ۱۴۰۴، ۱۱/۶ درصد اضافه شد.

بودجه مجلس ۳۵ درصد کم شد

در زیرمجموعه مجلس هم اعتبار ردیف تحکیم نهاد خانواده، جوانی جمعیت، توانمندسازی بانوان و امور جوانان که رقم آن ۲۱۴ میلیارد تومان بوده حذف شده. نکته مورد توجه در بودجه مجلس این است که دولت بودجه این نهاد را ۳۵ درصد نسبت به سال قبل

عقب‌نشینی ۳۶ هزار واحدی شاخص کل بورس

نمای کلی بازار سرمایه در پایان معاملات دیروز (۸ دی ماه ۱۴۰۴) نشان‌دهنده عقب‌نشینی شاخص‌های اصلی و غلبه رنگ قرمز بر نقشه بازار است. به گزارش تسنیم، بازار سرمایه روز گذشته را با فشار فروش در نمادهای شاخص‌ساز آغاز کرد و در نهایت شاخص کل بورس با ریزش بیش از ۳۶ هزار واحدی به کار خود پایان داد. این در حالی است که به‌رغم روند نزولی قیمت‌ها، تحرک در سمت تقاضا منجر به عبور ارزش معاملات خرد از مرز ۹ هزار میلیارد تومان شد. بررسی آمار معاملات دیروز نشان می‌دهد که شاخص کل بورس با کاهش ۰/۸۹ درصدی، با افت ۳۶ هزار و ۹۹۷ واحدی در ارتفاع ۴ میلیون و ۱۲۳ هزار واحد قرار گرفت. شاخص کل هم‌وزن نیز همسوی شاخص کل، با افت ۱/۲۶ درصدی مواجه شد که نشان‌دهنده فشار فروش گسترده‌تر در نمادهای کوچک و متوسط بازار است. در معاملات دیروز، نمادهای «فملی» و «شپدیس» بیشترین اثر مثبت را بر شاخص کل داشتند، اما در مقابل، نمادهای بزرگ و شاخص‌سازی همچون «فارس»، «وبملت»، «وغدیر»، «شستا» و «ویاسار» با بیشترین تأثیر منفی، مانع از بازگشت شاخص به محدوده سبز شدند.

سکونت‌های غیررسمی سنددار می‌شوند

لایحه سنددار شدن واحدهای سکونت‌گاه‌های غیررسمی به دولت ارسال شد. عبدالرضا گلپایگانی، مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران با بیان اینکه در سال اول برنامه توسعه، ۹۴ درصد اهداف بافت فرسوده محقق شد به تسنیم گفت: حدود دو میلیون واحد مسکونی در بافت‌های فرسوده کشور نیازمند مقاوم‌سازی یا تخریب و نوسازی است. او با بیان این که هر واحد تخریب شده می‌تواند به طور متوسط به ۳ واحد تبدیل شود، افزود: بنابراین با تخریب و نوسازی این واحدها، عملاً ۶ میلیون واحد مسکونی ایجاد خواهد شد. با توجه به جمعیت کشور و نیاز به ۲۷ میلیون واحد مسکونی، همین بافت‌های فرسوده می‌توانند بخش عمده نیاز کشور را تأمین کنند. او با تأکید بر این که توسعه، بهسازی، نوسازی و تأمین مسکن باید در بافت‌های فرسوده صورت گیرد، اضافه کرد: ابزارهای حمایتی شامل تأمین مالی، تخفیف‌های شهرداری در صدور پروانه‌ها و بسته‌های تشویقی کالبدی است.

بیشترین ارز به خودروسازان رسید

بانک مرکزی از ابتدای سال تا پنجم دی ماه، نزدیک به ۴۴ میلیارد دلار ارز برای واردات کالاهای اساسی، دارو، صنعت و خدمات تأمین کرده است. خودرو بیشترین سهم را بین گروه‌های صنعتی به خود اختصاص داد. به گزارش مرکز مبادله ایران، بر اساس آمارهای رسمی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، حجم تأمین ارز برای واردات کشور از ابتدای سال جاری تا تاریخ پنجم دی ماه، به ۴۳ میلیارد و ۹۹۱ میلیون دلار رسیده است. از کل این مبلغ، ۳۲ میلیارد و ۲۲۱ میلیون دلار به بخش تجارت و بازرگانی اختصاص یافته که از این مقدار، ۲۱ میلیارد و ۸۱۱ میلیون دلار در تالارهای اول و دوم مرکز مبادله ارز و طلای ایران عرضه و معامله شده است. همچنین، ۱۰ میلیارد و ۴۱۰ میلیون دلار دیگر برای واردات در قالب روش‌های واردات در مقابل صادرات، تهاوت و سپرده ارزی تخصیص داده شده است. در بخش توزیع ارز بین گروه‌های صنعتی، «صنایع حمل و نقل و خودرو» با دریافت ۶/۴ میلیارد دلار بیشترین سهم را به خود اختصاص داده است. پس از آن، «صنایع تجهیزات برق و الکترونیک» با حدود ۴/۶ میلیارد دلار و «ماشین‌آلات و تجهیزات تولید» با حدود ۳/۹ میلیارد دلار قرار دارند.